

КУЛЬТУРА І ЖИТТЯ

№ 25 (4337)
Середа
24 червня
2009 року

УКРАЇНЬСЬКА
ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА

Виходить з 7 жовтня 1923 року

ВІДОМІН КИЇВСЬКОЇ ВЕСНИ

Старше покоління добре пам'ятає, коли в 90-х роках минулого століття в Києві проходили Всесоюзні фестивалі мистецтв під назвою «Київська весна» і «Золота осінь». Тоді київські меломани мали можливість знайомитись із мистецтвом колишніх союзних республік. З розпадом Союзу все припинилось із зрозумілих причин.

І ось на вулицях Києва з'явилися афіші про проведення Міжнародного музичного фестивалю «Київська весна», ініціатором якого стала Національна філармонія України.

Це не відродження минулого фестивалю. — почесно Генеральний директор філармонії Дмитро Остапенко. — Новий фестиваль має зовсім інший статус. Якщо минулі фестивалі влаштували масові заходи, то новий фестиваль ставить за мету знайомити слухачів із музичною культурою різних країн світу.

Тож, перший фестиваль, який у травні проводився за підтримки Фонду сприяння розвитку мистецтв, пройшов на славу. Київські меломани мали можливість зустрітись з митцями Росії, Італії, Литви, України. Велику допомогу у проведенні фестивалю надали зарубіжні представники посольств цих країн у Києві.

За підтримки Італійського інституту культури в Україні, мерії міста Генуї в Колонному залі імені Миколи Ліонена Національної філармонії України виступила володарка красивого сопрано — лауреат престижних міжнародних і національних конкурсів вокалістів, і, серед них, «Марія Каллас — Нові голоси для Верді» Франческа Скаїні. За участю Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України (диригент — Микола Дядюра) і хору Національної опери України (керівник — Лев Венедиктов) вона виконувала твори композиторів-класиків Західної Європи.

За підтримки Посольства Литовської Республіки в Україні кияни познайомились із кращим саксофоністом країни Пятрасом Вішняускасом — провідною постаттю нової литовської джазової музики.

Фортепіанне мистецтво репрезентував російський піаніст — лауреат шести міжнародних конкурсів Вадим Руденко. Мистецтво України представляли кращі творчі колективи — Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України під орудою Володимира Сіренка, який з Вадимом Руденком з великим успіхом виконав Концерт № 1 для фортепіано з оркестром С. Рахманінова. Порадувала слухачів і Муніципальна академічна чоловіча хорова капела України імені Л. Ревуцького (художній керівник — Богдан Антків), яка запропонувала програму під назвою «Вірую» — слов'янську духовну хорову спадщину.

На завершення фестивалю відбулася музична прем'єра. Лауреат міжнародних конкурсів Андрій Белов з оркестром філармонії виконав уперше Концерт для скрипки з оркестром М. Рослава Скюрка. А в виконанні оркестру присутні ще почули музику до балету «Легенда про князя Кия» Євгена Станковича і Симфонію № 5 Г. Малера.

Слухачі, які побували на концертах фестивалю «Київська весна», дякували організаторам, просили, щоб фестиваль став традиційним.

Микола МАЛІЧЕНКО,
заслужений працівник
культури України

Всеукраїнський конкурс молодих композиторів «PentaTON»

Вперше конкурс «PentaTON» пройшов у 2007 році як регіональний; у 2008 році «PentaTON»-II розширив свою географію й набув статусу Всеукраїнського; цього року в конкурсі взяли участь юні митці не тільки з України — Херсону, Одеси, Донецька, Луганська, Харькова, Києва, — а й з Росії — Москви, Санкт-Петербурга, Курська, Саратова — фактично конкурс став міжнародним. Такому стрімкому розвитку «PentaTON» зобов'язаний авторитетом його ініціатора й натхненника — народної артистки України Лесі Дичко, видатного українського композитора, лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка, секретаря правління Національної спілки композиторів України, професора Національної музичної академії України, дійсного члена-кореспондента Академії мистецтв України, Леся Василівна багато робить для розвитку композиторської справи в Україні, вона постійно очолює журі конкурсу «PentaTON».

Конкурс проводиться щорічно в трьох номінаціях: «Оригінальний інструментальний твір», «Оригінальний вокальний твір» та «Твір на тему». Цього року у творчих змаганнях взяли участь 20 молодих композиторів трьох вікових груп: молодша — до 12-ти років, середня — з 12-ти до 19-ти, старша — до 23-х.

У молодшій віковій групі I місце посіла Валерія Галинська (Курськ, Росія) за вокальний цикл «Три страшилики» для голосу й фортепіано, які вона написала в джазовому стилі, з певним гумором. II місце в цій групі журі присудило двом учасникам: Поліні Масловій (Донецьк) за вокаліз «Урок математики» для голосу й двох гобоїв та Іванові Воронку (Одеса) за пісеньки «Стася й страховицько» і «Гачок-сонечко», які він написав з тонким розумінням українського мелосу. III місце поділили між собою Діана Месхія (Миколаїв) та Катерина Левченко (Одеса).

У середній віковій групі I місце посів Владислав Ш у л ь ж е н к о (Одеса), який написав драматичне «Трію» для кларнета, віолончелі й фортепіано; п'єса пополнила глибиною почуттів, сміливістю у відкритті власного світу, емпатією, яка далеко не завжди властива юні. Також I місце було присуджене Анастасії Берездецькій (Одеса) за твори у авангардистському дусі, з тонким розумінням стилю. На II місце журі поставило Юлію Филіпську (Харків), її п'єси для фортепіано «Ostinato mobile», «Гра» й «Українська токката» справили враження потужною енергетикою й оптимізмом.

III місця у середній віковій групі поділили між собою троє учасників: Олександра Шара (Миколаїв) — дівчинка оволоділа складною музичною формою — гімном, особливо їй вдался фінал;

У Миколаєві відбувся Третій конкурс молодих композиторів «PentaTON». Мета заходу — розвиток креативних здібностей молоді, виявлення й підтримка талановитих композиторів, які пишуть музику в академічному стилі.

Катерина Третьак (Миколаїв) — представила оригінальний синтез музики, художнього читання й пластики, а також Богдан Безсонов ((Миколаїв), який відмінно впорався з обов'язковим завданням: написав найкращу «Пісню юних кolumбів», а також чудові дитячі пісні «Кораблик» і «Коломийку», які пополнили всіх присутніх і на конкурсі, й на гала-концерті.

Вперше за всю історію конкурсу журі присудило гран-прі: Анна Аркушина (Київ) стала лауреатом у старшій віковій групі в усіх трьох номінаціях; її п'ять прелюдій для фортепіано, «Пасакалія» й «Бурлеска» для скрипки та фортепіано, вокальні твори «De Morto» й особливо «Простір потрібен краплям свіжого дощу» на вірші Кароля Войтили справили велике враження на журі й публіку.

Людмила ЩЕТИНІНА,
член Національної
спілки журналістів

СМІЛИВІСТЬ У ВІДКРИТТІ ВЛАСНОГО СВІТУ

I місце в старшій віковій групі посіла соната для фортепіано «Башти Хотинської фортеці» Володимира Костюка (Саратов). У бесіді дипломант признався: «Чудова картина миколаївського художника Миколи Главчева дала імпульс такої сили, що музичні образи залишилися тільки нанесені на папір у вигляді нотних знаків».

II місце в цій групі присуджено Олександрі Малацювській (Харків) за вокальний цикл на вірші Ахматової, Єсеніна, Блока. Також II місце посіла Ганна Литвинова (Харків), яка написала сюїту для фортепіано «Харківський ринок Барабашово», картинку якої переносили слухачів то до крамниці годинників, то в лавку мобільних телефонів, то в киоск іграшок, то до східного павільйону, то на весілля... Яскраво й оригінально.

Надія Поклад (Луганськ) за сонату для фортепіано й Надія Краснова (Москва) за вокальний цикл на тексти японських танка удостоєні дипломів III ступеня.

Переможених на конкурсі не було, бо призові місця в творчому змаганні певною мірою є умовними: всі учасники заслугоували нагород, кожний з конкурсантів — це світ, наповнений тільки йому властивими музичними образами й філософією. Композиторська творчість — це найвищий шабель розвитку музичної особистості.

Завершилися змагання юних талантів великим

гала-концертом у музичній віталні Миколаївського художнього музею імені Василя Верещагіна. Це було незабутнє свято чарівної музики.

На другий день конкурсу учасники виїхали до античного міста Ольвії, де відбувся творчий семінар. На учасників велике враження справили й саме стародавнє місто, й мальовничі ольвійські краєвиди, над якими схилилося вічне південне небо, й незабутня зустріч з видатним майстром, композитором Лесею Дичко.

До зустрічі в наступному році!

Українська книга

У виставки-форуму «Українська книга на Одещині» сталий і дуже високий рейтинг. Як зауважила на її відкритті директор київського державного видавництва «Мистецтво» Ніна Прибега, яка постійно бере у ній участь, форум їй імпонує висо-

раїнки Причорномор'я», обнародував кращих краєзнавців і колекціонер Тарас Максим'юк.

Художник і дизайнер Анатолій Пасічний, разом з мистецтвознавцями Віталієм Абрамовим, Тамарою Михайличенко, Іваном

КРИЗА, А ВИДАВЦІ СВЯТКУЮТЬ...

Вдесять Одеська державна наукова орден Дружби народів бібліотека імені М. Горького гостинно приймала у своїх залах книгознавців України. Проблем у нинішній кризовий період у них побільшало, але вони, гартовані важкими випробуваннями останніх років, з оптимізмом перетворили цей книжковий форум на справжнє свято.

Козиром видали у Києві альбом «Ростислав Палецький». Цей художник-самоук, що народився і жив у селі Троїцькому Любашівського району на Одещині, увасявив своїми декоративними панно, був удостоєний звання заслуженого майстра народної творчості України, а потім зазнав переслідувань від брежнєвської влади і незабаром трагічно загинув. Кілька робіт цього митця, які він називав «мальвами», прикрасили залу, де проходив форум.

Ваговитими у прямому і переносному значенні томами порадувало цього разу вилася досвідом залучення спонсорів, обговорювали плани на майбутнє. Директор Книжкової палати України, професор Микола Сенченко повідомив, що за минулий рік в Україні видано понад 24 000 назв книг, щоправда, наклад більшості з них мізерний. Не відчувалося й перелюк видавництва перед лицем кризи. Як із сарказмом зауважив президент Української асоціації видавців і книгорозповсюдвачів Олександр Афонін, за роки незалежності України вітчизняна книга, власне, з кризи й не виходила.

Декілька слів про те, хто і що презентував у Одесі. Так, уродженець Одещини, колишній прем'єр-міністр України, доктор технічних наук Валерій Пустовоїтенко зарекомендував себе тут як краєзнавець, продемонструвавши землякам свою книгу «Історія роду Пустовоїтенків з генеалогією і світлинами. Голова Одеського апеляційного господарського суду Валерій Балух презентував «Два століття історії господарського правосуддя України». Нові розвідки, представлені у книзі «3 ук-

давництво «Мистецтво». Серед його новинок можна було бачити розкішно оформлені «Шедеври українського живопису» з коментарями мистецтвознавця Дмитра Горбачова та «Історію української вишивки». Кожен такий том важить майже п'ять кілограмів.

Усіх заходів, що відбувалися у стінах книгозбірні та в Арцизькому районі, не злічити. Всі вони були дуже добре організовані й продуктивні. Це стало можливим завдяки постійній підтримці, яку надають бібліотеці обласна і міська влада та численні меценати, завдяки яким стали можливі і книжкова виставка-форум, і поповнення фондів «Горьківки», і її видавничу діяльність. Серед благодійників книгозбірні заступник голови оргкомітету форуму Віктор Денисов, народний депутат України Сергій Гриневецький, президент фонду «Надія. Добро. Добробут», Герой України і почесний громадянин Одеси Володимир Филіпчук та багато інших. Їхні імена і портрети можна бачити на стенді пошани «Люди щедрих сердець».

Сергій Кучерина

Ми — українці

Запальний танок

Настя Батюк — маленька зірочка

На фестивалі зібрався діти та молодь, які радо ділилися своїми талантами. Вони зустрілися зі старими друзями та знайшли нових, просто повірили в себе.

Відразу ж по приїзді почалося фестивалне життя. Протягом трьох днів було все: щирі усмішки друзів, вожаки та волонтерів; цікаві творчі майстерні, одну з яких — бісероплетіння — вела автор цих рядків. Цікавою була гра з призами «Країна казок», веселі і запальні дискотеки.

Жоден фестивалний день не обходився без концертів. Кожен концерт був схожий на нічне небо, всіяне зорями — скільки зірочок, стільки учасників сяяло на фестивалній сцені.

Приємно, що серед цих справжніх зірок були і дітки з нашого району — Настя Батюк з села Морозівки та Андрій Головка з Коржів. Настя співала свою коронну пісню «Маленька страна», а також — чудову зворушливу пісню про маму. Андрійко виконував шлягер В. Івасюка «Рідний край» та читав вірші.

Щоб дізнатися про враження від фестивалю, я задала кілька запитань нашим героям. Відповідаючи на поставлені запитання, Настя Батюк сказала, що дуже рада була прийти на фестиваль. Іншим дітям Настя порадила прийти на фестиваль, просто повірити в себе, у те, що ти маєш талант, у те, що життя прекрасне.

До нашої розмови приєдналася Настяна мама, Світлана. На моє запитання, чи потрібно нарікати на долю і плакати з приводу того, що держава пікується про таких дітей менше, ніж потрібно, Світлана рішуче відповіла:

— Ні в якому разі! Ми — ніколи так не робили. Ми живемо і беремо від життя все гарне: кожну хвилину, кожне слово, кожну усмішку. Ми розвиваємося.

За словами Світлани, Настя дуже активна і любить спілкуватися, у неї багато енергії. Мама говорить, що на фестивалі не лише Настя розкрилася і навчилася спілкуватися, а й вони самі, тобто — мама з татом. На фестивалі дуже приязна атмосфера відкритості, духовності та щирості.

До нас згодом приєднався тато Насті, Сергій. Він радий за доньку і, беручи приклад з неї, не нарікає на долю.

Настя настільки сильна духом, що саме вона вчить маму і тата мужності й оптимізму, а не вони її. Настя відкрита цьому світу і живе повноцінним життям, а люблячі

батьки їй допомагають, тож у родині Батюків просто не залишається часу на скарги на несправедливість цього світу. Довоповнивши словесний портрет родини, Сергій переконав, що треба жити, незважаючи ні на які перешкоди, які підкидає «любов'язна» доля.

На Андрія Головка фестиваль справив таке сильне враження, що цих слогів йому вистачить надовго. Єдине, про що шкодує Андрій, то це про те, що не взяв із собою своєї труби, на якій грає в шкільному оркестрі. Він зізнався, що спочатку не хотів їхати на фестиваль, але його все ж таки умовили, і тепер він дуже радий. У хлопчика з'явилися нові друзі і нові творчі плани. Дуже багато творчих планів.

Крім учасників «Повір у себе», на фестивалній сцені виступали і запрошені гості, серед яких варто відзначити представників Центру танцювального спорту «Україна» на чолі з Михайлом Савельєвим, а саме — ансамбль «Жураушка».

Виступ цих гостей запам'ятався всім, а надто — інвалідам на візках, оскільки й всіх трьох парах, які виступали того дня, один із партнерів — саме на візку. А це, виявляється, на візку можна танцювати! У цьому могли переконатися всі, хто бачив ці чудові танці на концерті, а особливо — під час дискотеки, коли Михайло і його товариші Сергій влаштували своєрідний майстер-клас з танців на візку. Хай, можливо, трішки незграбно, не професійно, але ж танцювали! Кожен, хто був і на концерті, і на дискотеці, зміг в живі очі переконатися, що візок танцям аж ніяк не заважає. І все це — завдяки Михайлові та його друзям з Центру танцювального спорту «Україна».

Фестиваль закінчився, та я впевнена, що ні Настя Батюк, ні Андрій Головка ніколи не забудуть цікавих творчих майстерень, веселих ігор та дискотек, урочистого концерту, спілкування з друзями.

Всі ці чудеса просто неможливі без турботи вожаки та волонтерів, які добротою свого серця, ширими усмішками допомагали учасникам розкритися. Присморо, що серед цих чуйних і небайдужих людей — організатори фестивалю, працівники Київської обласної соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді на чолі з прекрасним керівником та просто доброю людиною — Людмилою Олександрівною Ніколенко.

Все це добро, яке поєднав фестиваль «Повір у себе» в душах учасників, я впевнена, просторосте паростями нових творчих задумів та квітами нових талантів.

Світлана ПАТРА

ПОДАРУНОК ДЛЯ СИЛЬНИХ ДУХОМ

бачив ці чудові танці на концерті, а особливо — під час дискотеки, коли Михайло і його товариші Сергій влаштували своєрідний майстер-клас з танців на візку. Хай, можливо, трішки незграбно, не професійно, але ж танцювали! Кожен, хто був і на концерті, і на дискотеці, зміг в живі очі переконатися, що візок танцям аж ніяк не заважає. І все це — завдяки Михайлові та його друзям з Центру танцювального спорту «Україна».

Фестиваль закінчився, та я впевнена, що ні Настя Батюк, ні Андрій Головка ніколи не забудуть цікавих творчих майстерень, веселих ігор та дискотек, урочистого концерту, спілкування з друзями.

Всі ці чудеса просто неможливі без турботи вожаки та волонтерів, які добротою свого серця, ширими усмішками допомагали учасникам розкритися. Присморо, що серед цих чуйних і небайдужих людей — організатори фестивалю, працівники Київської обласної соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді на чолі з прекрасним керівником та просто доброю людиною — Людмилою Олександрівною Ніколенко.

Все це добро, яке поєднав фестиваль «Повір у себе» в душах учасників, я впевнена, просторосте паростями нових творчих задумів та квітами нових талантів.

Вісті звідусю

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ СТАЛА ІХНЬОЮ ОРГАНІЧНОЮ СУТНІСТЮ

Вже стало традицією щороку 22 травня збиратися на свято для кожного українця місці, біля пам'ятника Тарасові Шевченку на Чернечій горі, аби вклонитися великому генію нашої нації та вручити нагороди переможцям Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, присвяченого Шевченківським дням.

Цьогоріч конкурс, у якому взяли участь учні 5—11 класів загальноосвітніх, професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів України, відбувся восьмий рік поспіль. Змагання під гаслом «Об'єднаймося

ж, брати мої!» проводилось на виконання Указу Президента України від 20 березня 2002 року № 284/2002 Міністерством освіти і науки, Міністерством культури і туризму та Міністерством у справах сім'ї, молоді та спорту з 1 листопада 2008 року по 25 лютого 2009 року в чотирьох номінаціях: «Література», «Історія України та державотворення» (номінації Міністерства освіти і науки), «Образотворче мистецтво» та «Декоративно-прикладне мистецтво» (номінації Міністерства культури і туризму).

Цього року конкурс відбувався у рамках Плану заходів Кабінету Міністрів України з підготовки і відзначення 360-ї річниці подій, пов'язаних з початком національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття, отже тема була такою:

«Національно-визвольна війна українського народу середини XVII століття».

Журі конкурсу, до складу якого входили провідні науковці, вчителі, письменники, мистецтвознавці, у кожній номінації визначило по 27 переможців, а також 10 лауреатів.

На Чернечій горі на церемонії нагородження переможців міністр освіти і науки І. Вакарчук та перший заступник міністра культури і туризму В. Корнієнко привітали учнів-переможців та лауреатів, висловили подяку вчителям, які самовіддано працюють з талановитою молоддю. Вони вручили переможцям та лауреатам дипломи і цінні подарунки, а вчителям — нагороди Міністерства освіти і науки України.

Конкурс традиційно засвідчив невичерпну творчу енергію талано-

витої української молоді, яка переконливо доводить, що національна ідея, високої моральної цінності нашого народу для неї не є чимось абстрактним, а стали їхньою органічною частиною.

«МУЗЕЙНІ ГОСТИНИ» У РІВНОМУ

Яскраве фольклорно-етнографічне свято «Музейні гостини» ось уже 17-ий рік поспіль відбулося у Рівному.

Цьогоріч воно зібрало майже 200 народних умільців не лише з Рівненської, а й з Волинської, Дніпропетровської, Івано-Франківської, Львівської, Тернопільської, Хмельницької областей. Це була виставка

правдивих народних шедеврів — вишиванок (на будь-який смак і гаманець), унікальної чорної кераміки, неповторної лляної поліської ляльки і навіть... конопляного взуття.

Цікава історія створення цих шедеврів. Скажімо, заслужений майстер народної творчості Уляна Кот із села Крупове Дубровицького району Рівненщини представила унікальні сорочки-вишиванки з дивної тканини-серпанку. А витканий серпанок її ж руками з місцевого льону-довгунця, виробленого за спеціальною технологією.

Численні учасники і гості свята пересвідчилися, що «Музейні гостини», постійно вдосконалюючись, стали справжньою скарбницею народної мудрості, майстерності, добра.

Інф. «КДЖ»

Театральне перехрестя

ЕММА: БАЖАННЯ ТА СПОКУСА

Сцена з вистави: Сергій ЛАДЕСОВ і три ЕММИ: Марія ГРУНЧЕВА, Олена КРИВА та Валентина СОВА

У Київському академічному театрі «Колесо» чергове свято. Виставі «Емма» за романом Гюстава Флобера «Мадам Боварі» виповнилося десять років! За цей час вона отримала нагороду «Київська пектораль-2000» у номінаціях «За кращу виставу на камерній сцені» та «За музику до драматичної вистави». Відзначена Дипломом фестивалю «Класика сьогодні» за створення жіночого образу засобами камерного театру (Україна, Дніпродзержинськ), Дипломом фестивалю «Чорне море» (Туреччина). «Все те, що відчувалося наша душа у вигляді невизначних, неясних відчуттів, театр підносить нам у гуч-

них словах і яскравих образах, сила яких вражає нас», – так зазначив великий Шпільер.

Мадам Боварі – жінка грішна. Вона, неправильна і несправедна, страшно закінчує своє життя. Розуміння її життєвого шляху корисне і повчальне. Як важко жити за законами Божими. Яку ж раду пропонує вистава? Хоча вона не вчить слідувати вузькій догмі (мовляв, інститут шлюбу – святе, живи у ньому за будь-яких умов), та переконує, що не можна потурати своїм пристрастям, вони ламають, знищують людину, певним чином обертаються на протилежне. Здавалося б, чим по-

гане розвесе життя, коли кожен день наповнений пристрастями-пригодами? Але якщо вони не співмірні з вищими речами, то неодмінно закінчуються порожчею. Ось чого вчить Флобер. Треба приймати рішення, хоч би якою чарівною виглядала воляниця почуттів і вчинків, їхня шалена припадність може тяжко датися знаки.

Оригінальний тут режисерський прийом. Режисер-постановник – заслужена артистка України Ірина Клішєвська. Образ головної героїні втілюють три актриси: Марія Грунчєва, Валентина Сова та Олена Кривда. Усі талановиті, намага-

ються показати героїню в різних ролях: розчарування, трагізм. Свого часу ця роль яскраво донесла до глядача ніяк заслужена артистка України Наталя Надірадзе. Образи коханців мадам Боварі талановито й достовірно втілюють на кону Сергій Ладесов та Віктор Кошевенко.

Вперше на велику сцену виїшла Тетяна Носова (Берта) Дебют їй вдався! На виставі був присутній і автор музики – композитор, народний артист України Михайло Чембері. Глядачі дрого не залишали затишної зали.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

З далеких мандрів повернувшись

– Співає для мене – це значить жити! Спів – це сила для серця й тіла!

Крім співу та основної роботи, Ізабелль виховує трое дітей і любить куховарити.

Бріджит Белонда у хорі «Мандолен» є альтом і займається організаційними питаннями.

– Гарне враження на мене справив хор «Світлич». Це професійні виконавці. У наших планах: створити зв'язок братерства між різними націями й співати пісні про любов і мир. Наймолодшому учасникові нашого хору п'ять років. Це дівчинка Сальоме, а найстаршій виконавці Марії-Терезі 83 роки! Шість разів хор уже брав участь у фестивалі «Голоси світу». Перед цим приймали гостей з Польщі та Литви.

«СВІТИЧ» ПІДКОРЯЄ НАНСІ

За підтримки Президентського фонду Леоніда Кучми «Україна» нашу країну на XV Міжнародному фестивалі хорового мистецтва «Voix du Monde» у французькому Нансі представляв колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя – молодіжний хор «Світлич». У назві хору закладена творча програма колективу, носія ідеї національного мистецького просвітництва. З перших днів існування діяльність хору спрямована на втілення благородної мети – формування духовності та національної самосвідомості української молоді. Очолую хором колектив Людмила Юрїєвна Шумська – заслужений діяч мистецтва України, доцент кафедри вокально-хорової майстерності Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Нещодавно колектив відзначив 15-річний ювілей. Він має чимало творчих здобутків та перемог у міжнародних конкурсах у Німеччині, Італії, Польщі, Угорщині та Туреччині. А крім того – олімпійське золото, здобуте університетським хором «Світлич» під час Першої Всесвітньої хорової олімпіади, що відбу-

– Мені неодноразово доводилося брати участь у фестивалях, – розповідає Юрій Ільчук, учасник хору, студент факультету культури і мистецтва Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. – На цьому фестивалі я побачив багато чудових колективів з різних країн. Мене вражала їхня майстерність, артистичність. Особливо вразили монголи, які виконували твор на слова Тараса Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий». Щемко й трепетно було на душі...

Для Лілії Михайлівни Павлик цей фестиваль був добрим уроком. Вона викладачка університету.

– Мені дуже сподобалося, як французи підтримують і шанують свою мову, – ділиться враженнями Лілія Михайлівна. – Старше покоління не говорить англійською. Сподобалися стосунки і традиції, які існують у сім'ях, між батьками й дітьми. Наприклад, коли діти підрастають, вони не називають батьків «мамо» чи «тату», а просто кличуть на ім'я. А ще в них є звичай допомагати один одному. Всі родичі живуть на одній вулиці, діляться продуктами, вільно, при потребі, надають авто. Приємно, що українці їм близькі по духу. Вони не приховують своїх знань у любові.

– Наша українська вокальна школа сприймається чудово, – додає Людмила Шумська, диригент і президент хорового колективу «Світлич». – На цьому фестивалі відчути, що ми в авангарді хорового світового руху. Це додає сил і натхнення. Ми підготували близько 30 творів національної хорової музики. На мою думку, студенти виконали високу місію – стали носіями народної дипломатії. Найвищою оцінкою були бурхливі оплески і сплеси під час прощання.

АВЕ, ФЕСТИВАЛІ!

На площі Станіслава понад п'ять тисяч глядачів! Чуті сплетіння мов: англійська, французька, італійська, українська!

На площі продуковано все до дрібниць: вдало розташовані екрани, закріплені мікрофони, розміщені стільці для глядачів, а для ін-

НАНСІ. ГОЛОСИ СВІТУ

Між Шампанью і Ельзасом розташована французька провінція Лотарингія. Нансі – головне місто провінції. Його елегантна архітектура XVI століття просто захоплює. Площа Станіслава оточена архітектурними ансамблями. У старій частині міста знаходиться герцогський палац XIII століття та Собор, де поховані всі герцоги Лотарингії. Нансі оголошено пам'яткою культури, яка охороняється ЮНЕСКО.

Відкриває фестиваль легендарна і неповторна французька співачка Катрін Лара. Саме тут, на площі Станіслава, зібралися понад 1500 хористів на XV Міжнародний фестиваль «Voix du Monde»! Це 18 хорових колективів з 15 країн світу: Аргентина, Болгарія, Естонія, Голландія, Японія, Монголія, Казахстан... Україну представляли два колективи: «Золоті ворота» з Києва та молодіжний хор «Світлич» Ніжинського державного педагогічного університету імені Миколи Гоголя. Всі голоси злилися воедино й переросли у дружбу й братерство. Певно ніщо так не об'єднує людей, як пісня.

ГОСТИННІСТЬ ФРАНЦУЗІВ

Дві доби долали шлях до фестивального містечка Нансі учасники й керівники хору «Світлич». Та втому за якусь мить мов рукою зняло, коли звідусіль залунали привітне «Бонжур!», «Laskavo prosutto», «Svitlych!» Українці приймали мешканці Амман та довколишніх сіл. Вони зібралися біля церкви: сік, вода, печива, знайомства. Я, моя колега з українського радіо Світлана Артеменко та учасники хору Лілія Мироненко мешкали у родині Деніса та Мірель Груель. Ця родина – середнього достатку: двоповерховий будиночок з ошатним двориком, садочком і надвірним басейном. Господар має два авто. Кожний із нас виділили окрему стальну кімнату. За сіданком пили чай, каву, ласували випічкою, яку так смачно готує Мірель, спілкувалися. У господарів – двоє дорослих синів. Один – доктор медицини, другий – музикант. Мене особисто приємно вразило, що в саду про синів нагадують два розкішні дерева, посаджені на їхню честь. На дозвіллі Деніс опікувався нами:

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

ЗМІЛОСЯ БАГАТОГОЛОСЯ ВЄДИНО

показував місто Нансі, знайомив з його історичними пам'ятками, розповідав про сам фестиваль. До речі, Мірель і Деніс є учасниками місцевого хору «Мандолен». Ця назва увірвала в себе перші літери сіл, жителі яких є учасниками хору, а останній склад «лен» означає «вовна», тобто нитка, яка пов'язує усіх і несе любов, мир.

КОЛИ СПІВАЄ «МАНДОЛЕН»...

Ізабелль Дідіон – диригент хору. Власне, хор – це її хобі. Вона не має музичної освіти. Мадам – асистентка в адміністративному корпусі з виробництва сиру. В їхньому асортименті десять різновидів сиру з коров'ячого молока. На запитання: «Скільки часу відводите для співу?», – Ізабелль лише усміхнулася – співає завжди. На репетиції хор збирається щоп'ятниці, інколи двічі на тиждень. Вони записали вже п'ять дисків. У репертуарі – церковні, класичні та популярні французькі народні пісні.

– Фестиваль для мене – це своєрідне чергове відкриття. Відкриття нових культур, людей, спілкування, пізнання один одного, – ділиться роздумами Ізабелль.

– А яку українську пісню чули раніше?
– Так! – Ізабелль починає наспівувати знайому мелодію «Порізала пальчик, ой, болить». Сама вона достеменно не знає, звідки запам'ятала цю мелодію, а тут знову почула і пригадала.

лася у 2000 році в австрійському місті Лінц. Тоді серед колективів з 62 країн світу ніжинський «Світлич» визнали найкращим!

– Ми горді приймати у себе хор «Світлич». Для нас важливо відкрити іншу країну, інших людей. Нам дуже приємно, що Україна бере участь у фестивалі і, як кажуть в Україні, – «Многая літа!», – висловив свою думку президент фестивалю Мішель Тріюн.

... захвилювалася пісня. «Цвіт папороті», «Щедрик», «Порізала пальчик», «Засвічу свічу», «Ave, Maria»... А ось пісню «Лев спить уночі» підспівували навіть французи. У соборі святого Станіслава, як кажуть, ніде голці буро власти. На голоси українців-ніжинців зійшовся люд, здається, зі всього світу! Аплодували стоячи. А коли заспівала солістка Алла Хоменко, побили мурашки по шкірі... Її голос викликав сльозу у гостинних французів. З нею фотографувалися, записували на диктофони та камери.

Хоч би в якій залі співав «Світлич», люд збирався миттєво. Два-три концерти на день, здається, не виснажували, а додавали сил і завзята.

– Я відчуваю величезне задоволення від співу «Світлич». Люди перетинають кордони і, коли не знають мови, їх об'єднує пісня. Це величезне збагачення. Ми відкриваємо наші серця одне одному, – сказала депутат Лаурент Хенарт.

Співає «Світлич» у соборі святого Станіслава

Хористи з «Мандолен»

Площа святого Станіслава

Київ – Нансі – Київ
Фото автора

Фестиваль мистецтв України

Президент України Віктор ЮЩЕНКО серед учасників творчого звіту

Народний аматорський чоловічий хор "Буковинці" с. Драчинці Кіцманського р-ну (керівник Юрій ЧОРНЕЙ)

Народний аматорський ансамбль танцю "Алунелул" с. Горбове Герцаївського р-ну (керівник Юліан БУЗДУГА)

Народний аматорський ансамбль танцю "Ізвораш" м. Глибока (керівник Григорій НАПРНИЙ)

Заслужений академічний буковинський ансамбль пісні і танцю Чернівецької обласної філармонії

Народний аматорський ансамбль танцю "Топорічанка" с. Топорівці Новоселицького р-ну (керівник Олена РОГОЖА)

Ансамбль народної музики "Плаї" Чернівецької обласної філармонії (керівник заслужений артист України Микола ГАКМАН)

Експериментальний фольклорний театр-студія "Гердан" м. Чернівці (керівник заслужений діяч мистецтва України Петро КОЛІСНИК)

«Земля моя рідна — це букова віть» — під таким девізом у Національному палаці

З високої трибуни мистецького свята до його учасників з вітальним словом звернувся тепло зустрінутий Президент України Віктор Ющенко, який зазначив: незважаючи на те, що Чернівецьчина за територією — найменша наша область, у культурному житті країни вона посідає почесне місце. Буковинські пісні, танці, інші витвори народного генія з давніх-давен стали невід'ємним складником духовного скарбу України, а висока духовність — то перша заповідь перемоги народу в його історичних змаганнях. Не даремно в темну добу панування на наших землях чужинецьких поневолювачів національний Пророк Тарас Шевченко з непохитною вірою в світле майбуття писав:

Наша дума, наша
пісня
Не вмере, не
загине...
От де, люде, наша
слава,
Слава України!
Без золота, без
каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та
правдива,
Як Господа слово.

З цілковитим правом Буковина пишеться своєю елітою — патріотами роду і нації. З вуст Президента України прозвучали імена таких неповторних особистостей як Юрій Федькович, Ольга Кобилянська, Сидір Воробкевич, Осип Маковей, Лідія Липковська, Михайло Ємінеску, Пауль Целан, Іозеф Шмідт, Сіді Таль, Іозеф Главка, Михайло та Володимир Івасюки, Назарій Яремчук, Іван Миколайчук...

Серце кожного українського патріота наповнюють радістю і гордістю творчі здобутки славних сучасників-буковинців: Дмитра Гнатюка, Софії Ротару, Андрія Шкурмана, Миколи Мозгового, Павла Дворського, Марії Матіос, Іво Бобула, Лілії Сандулеси, Ані Лорак, Катерини Бужинської, Івана та Андрія Холоменюків, Прокопа Колісника, Івана Балана, Івана Клеца, Якова Січкаря, Олега Любківського...

Актором Чернівецького музично-драматичного театру імені О. Кобилянської розпочинав свій творчий шлях Міністр культури і туризму України Василь Вовкун.

Окрасою вічнозеленої і неповторної, прадавньої і сучасної, перейнятої мудрості відав і оповитої шармом богемності та романтичності землі стали народні мітли, плеяда майстрів декоративно-ужиткового мистецтва: Іван Снігур, Володимир Ворончак, Микола Шкрібляк, Михайло Покиданець, Іван Гончар, Іван Терен, Георгій Гарас, Михайло Фірчук, Дарія Стасюк, Євдокія Вознюк, Діана Новак, Марія Манчуленко.

Буковинське бондарство, різьблення по дереву, художнє ткацтво та вишивка, писанкарство, гончарство, художнє моделювання одягу, художній розпис у техніці «батики», графіка, живопис викликали щире захоплення численних шануваль-

ників, які дістали змогу познайомитися з виставкою декоративно-ужиткового і образотворчого мистецтва за участю майстрів народної творчості та професійних художників краю.

Незабутні хвилини високої естетичної насолоди подарували шанувальникам виставка дипломних та курсових робіт студентів Вишньківського коледжу прикладного мистецтва імені В. Шкрібляка та Вищого професійного художнього училища № 5 м. Чернівці, виставка друкованої продукції видавництва Буковини, фотовиставка «Зчарована мить».

Поки за лаштунками тривали останні приготування до концерту, на майданчику перед Національ-

ним палацом мистецтв затівалися барвисті і гучні «вуличні гуляння», в яких узяли участь народний аматорський фольклорний колектив «Дністрові серпанки» (керівник Микола Пулол, с. Зелена

Кельменецького району), народний аматорський ансамбль танцю «Алунелул» (керівник Юліан Буздуга, с. Горбове Герцаївського району), народний аматорський фольклорний колектив «Родина» (керівник — заслужений працівник культури України Марія Мельник-Яворська, с. Ревне Кіцманського району), народний аматорський ансамбль танцю «Колос» (керівник Руслана Угринчук, с. Мамаївці Кіцманського району), аматорський фольклорний колектив «Згарда» (керівник Ірина Бойчук, с. Розтоки Путільського району), народний аматорський фольклорний колектив «Левенки» (керівник — заслужений працівник культури України Віра Натрасенюк, с. Лівинці Кельменецького району), ансамбль гармошкарів (керівник Віктор Щербатий, с. Недобівці Хотинського району).

У фойє першого поверху палацу гостей свята розважали буковинські музиканти: народний аматорський оркестр народних інструментів села Глиниця Кіцманського району (керівник — заслужений працівник культури України Юрій Блещук), народний аматорський оркестр «Плаюл Херцей» міста Герца (керівник Ілля Кришмару), народний аматорський оркестр народних інструментів «Полонина» смт Путила (керівник Володимир Джмер).

У фойє другого поверху зачарувало багатьох дійство «Заспіваю співаночку», у якому взяла участь, головним чином, представники Кіцманського району — народний фольклорний колектив «Червона калина» (керівник Зоряна

Фестиваль мистецтв України

Народний аматорський театр "Дивоесвіт" районного Палацу культури м. Застава (керівник Лідія ГАЙДЕЙ)
М. Старицький "Циганка Аза"

Народний аматорський театр "Дивоесвіт" районного Палацу культури м. Застава (керівник Лідія ГАЙДЕЙ)
І. Франко "Кам'яна душа"

Академічний симфонічний оркестр обласної філармонії

Народний аматорський ансамбль танцю «Черемшина» м. Вашківці Вишнівського р-ну (керівник заслужений працівник культури України Орест СІРЕЦЬКИЙ)

Народний аматорський фольклорний колектив "Южинецькі молодички" с. Южинець Кіцманського р-ну (керівник Ганна ЗВАРИЧ)

«Україна» пройшов творчий звіт майстрів мистецтв і художніх колективів Чернівецької області

Мошук, с. Лукжани), народний аматорський колектив «Южинецькі молодички» (керівник Ганна Зварич, с. Южинець), народний аматорський колектив «Струни серця» (керівник Василь Мошук, с. Шипинці), народний аматорський чоловічий ансамбль «Буковинці» (керівник Юрій Чорней, с. Драгинці) та аматорський колектив із Заставнівського району «Оберіг» (керівник Лідія Гайдей, м. Застава).

Візитівкою Чернівецьчини стали міжнародний фольклорний фестиваль «Буковинські зустрічі», Міжнародний фестиваль національних культур «Букова віть», Міжнародний конкурс юних виконавців на духових та ударних інструментах «Сурми Буковини», Міжнародний Гуцульський фестиваль, Міжнародний дитячий фольклорний фестиваль «Веселка Буковини», тради-

Івана Мазепи, які після потавської катастрофи взимку 1709—1710 років перебували у Чернівцях. А понад два століття по тому, 3 листопада 1918 року, на чернівецькому майдані відзвонило Буковинське віче, яке прийняло історичну ухвалу про єднання Буковини з великою Україною.

Глибоким боєм сколихнула серця і прониклива історична пісня «Буковино ти зелена – на три часті розділена», яку виконали уже згадувані народні аматорські колективи «Дністрові серпанки», «Оберіг», «Родина», «Южинецькі молодички».

Зворушливо прозвучала стрілецька пісня «Ой, у лісі самотою», з якою виступив народний аматорський чоловічий ансамбль «Буковинці». Старовиною повіяло від буковинських пісень «Нагадала-с, моя мамко» та «Шумтарія» у виконанні на-

родного аматорського колективу «Вишиванка» (керівник Домніка Шевчук, солістка Фрозина Кирстюк, с. Старий Вовчинець Глибочького району). Обряд парування молодих після клаки (толоки) ожив завдяки

майстерності уже згадуваних «Дністрових серпанків». І ще дуже проникливо прозвучало багато шедеврів, створених українцями. А поряд з ними не менш хвилююче закрусувалися і перлини, подаровані молдаванами, угорцями, румунами, представниками інших національностей, для яких Буковина стала рідною землею. І згадалися мудрі слова зі статті «Чернівці, або що таке толерантність», яка належить перу Отто Габсбурга: «У Чернівцях існував синтез національної свідомості та більш вищою, можна сказати, європейською поглядом. Тут, у різнонаціональному місті було доведено, що народи можуть досягти величезного успіху в душі спільної культури, що різні мовні й віросповідні спільності можна мирно привести до великої спільної ідеї».

Так само, як у панорамі старовинних Чернівців гармонійно уживаються православні храми, іудейські синагоги, католицький костел, у звітному концерті буковинських митців співзвучно заявили про себе представники різних національностей, порядних великою любов'ю до зеленої Буковини, до всієї великої України. Кожен митець наш, кожен шанувальник високого мистецтва живе палким бажанням – зробити все для процвітання рідного краю, то ж так символічно творчий звіт Чернівецької області завершився величальною кантатою Дмитра Бортянського «Многая літа». Разом із солістом – народним артистом України Ярославом Солтисом співали всі учасники мистецького свята. Урочистості і символічності заклочним акордам видовища додали ще й квіти від Президента України – творцям духовної краси і величчю зеленої Буковини.

*Людське безсмертя з роду і до роду
Увесь росте з коріння родоводу.
І тільки той, у кого серце чуле
Хто знає, береже минуле
І вмiє шанувати сучасне,
Майбутнє вивершить прекрасне!*

І ЧЕРВОНА РУТА, ТУТ В ПІСНЯХ У ШИРОКИЙ СВІТ

Михайло ТНАЧ

цінне свято виходу на полонини «Полонинська ватра», фестиваль румунської народної творчості «Мершишор», регіональний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини».

Піднявши завісу Національного палацу мистецтв «Україна», сучасна Буковина продемонструвала дивовижно різноманітне професійне і аматорське мистецтво, представлене такими видатними колективами як Державний заслужений академічний Буковинський ансамбль пісні і танцю України, фольклорний театр-студія «Гердан» (Чернівці), творчі колективи училища мистецтв імені Сидора Воробкевича, обласного театру ляльок, національно-культурних товариств, численні народні аматорські хоріві, танцювальні колективи.

Честь розпочати концертну програму випала на долю Державного заслуженого академічного Буковинського ансамблю пісні і танцю Чернівецької обласної філармонії (художній керівник і головний диригент – член-кореспондент Академії мистецтв України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, лауреат обласної літературно-мистецької премії імені Сидора Воробкевича, народний артист України, професор Андрій Кушніренко, хормейстер Сергій Мунтян, керівник оркестру Олександр Жуков, балетмейстер – заслужений артист України Леонід Сидорчук, соліст – народний артист Ярослав Солтис). Українська народна пісня «Чом, чом, земле моя» в обробці Андрія Кушніренка навяляла глибокі роздуми про долю нашого народу. В уяві постав найстаріший в Чернівцях храм – церква Святого Миколая, яка була очевидцею доленосної Хотинської війни 1621 року. До тутешніх ікон приходили козаки із розвідувальних загонів, посланих гетьманом Бородавкою вглиб ворожої території напередодні битви, що врятувала від турецького ярма мільйони європейців. Красзнавцям відома і легенда про те, що в чернівецькій церкві відспівували славного лицаря, героя оборони Сочави Тимоша Хмельницького. Перед отими заплаканими іконами благали гращої долі для України козаки

Народний аматорський фольклорний колектив "Дністрові серпанки" с. Зелена Кельменецького р-ну (керівник заслужений працівник культури України Микола ПУЮЛ)

Аматорський фольклорний колектив "Оберіг" м. Застава (керівник Лідія ГАЙДЕЙ)

Народний аматорський фольклорний колектив "Червона калина" смт Лукжани Кіцманського р-ну (керівник Зоряна МОШУК)

Народний аматорський театр фольклору «Родина» с. Ревно Кіцманського р-ну (керівник Марія МЕЛЬНИК-ЯВОРСЬКА)

Народний аматорський ансамбль танцю "Смеречина" м. Вишнівка (керівник заслужений працівник культури України Геннадій ЗВЯГНЦЕВ)

Народний аматорський оркестр народних інструментів "Плаюк Херцей" м. Герца (керівник заслужений працівник культури України Ілля КРИШМАРУ)

За створення
альтернативиПРИСТРАСТІ
НАВКОЛО
ЛОГОТИПА

Відомий одеський ресторатор, власник компанії «Реста» Савелій Либкін виступив ініціатором проведення «круглого столу», у ході якого буде обговорюватися питання створення альтернативного туристичного логотипа Одеси.

Як повідомила «Новому Региону» гр-менеджер компанії «Реста» Катерина Кондрашова, затвердженню мерією туристичний логотип «нічим не відрізняється від логотипів інших міст, розташованих біля моря. В Одесі є свої «родзинки», які повинні бути відбиті в туристичному логотипі».

За її словами, участь у «круглому столі» візьмуть відомі одеські креативники, діячі культури й мистецтва, серед яких — галерист Тетяна Бинюк, власник мережі кінотеатрів «Батьківщина-Зоряний-Москва» Артем Вознюк, скульптор Михайло Рева, художники Дмитро Ситников, Лера Фокіна, директор Одеського театру музичної комедії імені М. Водяного Олена Редько та інші.

«Це люди, яким небайдужа Одеса, і які хочуть, щоб вона була представлена туристам з кращого боку», — відзначила Катерина Кондрашова.

На думку ж Савелія Либкіна, жовте символізує червоним язичком не може символізувати Одесу, і виправити це вирішили творчі люди міста, які обговорять новий логотип. Альтернативний проєкт одесити мають намір передати на розгляд міському голові Едуардові Гуряйчу.

Як повідомлялося раніше, 6 лютого мерія Одеси визнала переможцем конкурсу на кращий туристичний логотип і гасло для курортного міста київську фірму Bohush Communications, відому тим, що в 2004 році розробила символіку президентської кампанії Віктора Ющенка. Як логотип Одеси було затверджено усмінене сонце, слоганом стала фраза «Одеса — море вражень».

За словами директора департаменту рекреаційного комплексу й туризму Одеської міської ради Віктора Ахсанюка, журі конкурсу розглянуло сотні варіантів, наданих не тільки мешканцями Одеси, а й авторами з інших міст України і навіть інших країн. За однозначним рішенням перемогу присудили їням.

Нова туристична символіка використовується в рекламі й PR-кампаніях міста, на туристичних виставках, культурних заходах як офіційними органами, так і комерційними організаціями, туристичними фірмами, рекламними агентствами.

У свою чергу, відомий російський дизайнер Артемій Лебедєв у короткій рецензії, опублікованій на своєму персональному сайті, висловився про одеських чиновників, які затвердили проєкт туристичної символіки міста, м'яко кажучи, не вельми прихильно, зауваживши, що прийняттям логотипа вони не в змозі справити вплив на «зовсім пригломашливе місто з абсолютно унікальною атмосферою й найтоншим почуттям гумору у всьому». Однак автор рецензії не заперечував, що рішення одеських чиновників продиктоване тим таки почуттям гумору.

Подія

Автором цієї фундаментальної книги-альбому обсягом 463 сторінки, що містять 580 ілюстрацій, є найбільш знавцем української вишивки, дотичний до її визначення впродовж десятиріч, завідувач відділу декоративного мистецтва ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАН України, доктор мистецтвознавства, член-кореспондент АМУ, заслужений діяч мистецтва України Тетяна Кара-Васильєва — дослідниця, яка дивує майстерністю використання виступу неосвяженого історико-культурного матеріалу й талантом до широких теоретичних узагальнень.

Надзвичайно цікава монографія видатного вченого є першою спробою у вітчизняному мистецтвознавстві дати цілісну наукову переконливу картину еволюції найсамобутнішого з видів українського декоративного мистецтва з намаганням автора висвітлити всі етапи розвитку вишивки від часів її зародження (приблизно IV-III тисячоліття до н. е.) до сьогодення (початку XXI століття). На тлі яскравого аналізу історико-культурного контексту відповідної доби Т. Кара-Васильєва глибоко розкриває роль і місце вишивки в оформленні одягу, житла, у використанні в храмових інтер'єрах під час різноманітних культових свят і народних обрядів.

Ця книга, яка вражає «монументальністю» дослідження в галузі історії і теорії українського декоративного мистецтва, що ґрунтується на розлогому полі архівних, музейних, археологічних, літературних матеріалів і використовує науковий апарат різних сфер сучасного гуманітарного знання, викликає особливу повагу, в наш час, позначений «фрагментарністю свідомості», коли і автори, і читачі дедалі дужче привчаються до «малих форм».

Так, українська вишивка, яка є невід'язною частиною і не зійшла з історичної арени, незважаючи на карколомні шляхи мистецтва України, що впродовж століть переживало чимало трагедій, сприймається в праці Т. Кара-Васильєвої справді мистецьким феноменом — унікальним явищем національної культури.

Книга містить вступ, сім розділів, резюме російською і французькою, термінологічний словник.

Цікавим є наведений у вступі факт, що лише наприкінці XIX століття, з визнанням вишивки як художнього явища культури, почалося її збирання і вивчення.

У розділі «З глибини віків», аналізуючи найвідоміші пам'ятки мистецтва скіфів і сарматів, які зберігають фрагменти умовних зображень вишиваного одягу, Т. Кара-Васильєва намагається простежити і реконструювати стародавню минулу вишивку.

Вишивка була тією галуззю, яка найдовше утримувала і ретельно зберігала образи й уявлення, пов'язані з язичництвом. Залишки давньоруського галтування, про які йдеться в розділі «Золоте шитво Київської Русі», свідчать про те, що цей вид мистецтва пройшов складний і довгий шлях розвитку.

На підставі вивчення взірців давньоруської мініатюри і фрескового живопису, археологічних знаходок, літописних джерел дослідниця робить висновок про високий рівень мистецтва золотого шитва в період Київської Русі (IX—XIII ст.).

Золота вишивка України-Русі, — доводить Т. Кара-Васильєва в розділі «Червоне галтування XIV—XVIII ст.» була тим живильним ґрунтом, на якому формувалося і розвивалося галтування у наступні часи. Галтовані вироби настільки цінувалися, стверджує вона, що їх старанно зберігали, передаючи у спадок нарівні з коштовностями.

З другої половини XVII століття починається небачене доти піднесення культури, освіти, мистецтва, про що захоплено оповідає Т. Кара-Васильєва. Період Гетьманщини характеризується бурним розвитком шитва, пов'язаним зі зростанням попиту старшини на пишно оздоблені речі побуту та вбрання. Автор детально зразки літургійного шитва, а також речей XVII—XVIII століть, що прикрашали побут заможної української шляхти.

Відомо, що золотим шитвом прикрашали сорочки, жупани, жіночі літніки, корсетки, очіпки. Дослідниця посилається й на живописні портрети представників козацької старшини та народні картини «Козак Мамай», які теж дають певне уявлення про характер вишивки — її пишність та репрезентативність.

Галтування, дізнаємося з книги, широко використовували в храмах поряд із іконописом та стінописом. Дослідниця розкриває сутність кожного галтованого предмета у храмі, який був невід'язною частиною загального змісту релігійного обряду. Т. Кара-Васильєва визначає місця розташування й певну змістову роль галтованих витворів у сюжетно-символічній структурі літургії. Так, читаємо, в ансамблі храму є твори галтування, які мають чітко фіксоване місцезнаходження: покрови — на престолі, аналої, каталетасму, пелени — на ікони. А крім того, є ще й літургійні тканини, які, виконуючи певну символічну роль, безпосередньо стосувалися богослужіння. Це покрівці, воздухи, плащаниці, одяг священнослужителів.

Автор робить переконливий висновок, що образотворче шитво розвивалося в єдиному річчі із мистецтвом загалом і передусім — з іконописом, стінописом, гравюрою. Саме за порисами, а іноді й за безпосередньої участі відомих художників XVII—XVIII століть Леонтія Тарасевича, Івана Мирського та інших, майстри вишивали високохудожні твори шитва в жіночих монастирях.

Розвиток шитва в Україні, доводить Т. Кара-Васильєва, тісно пов'язаний з діяльністю жіночих монастирів, які дуже часто ставали центрами куль-

тури й просвітництва. Особливого поширення в XVII—XVIII століттях вони набули на території Гетьманщини.

Уперше саме Т. Кара-Васильєва на підставі віднайдених нею архівних даних висвітлює діяльність Києво-Вознесенського монастиря на чолі з ігуменнею Марією Магдаліною Мазепиною, матір'ю гетьмана Мазепи, та її близьких родичок Моїєвських. У книзі-альбомі відміє підписи роботи рідниці Мазепи, що дарувалися храмам; серед них — виситі портретні зображення як самого гетьмана, так і його матері.

У 20-30-ті роки XVII століття, за часів формування стилю бароко, в Україні провідним став Чернівецький Пятницький монастир, очолюваний ігуменнею Фотинією, сестрою митрополита Іоана Максимовича. Із 40—50-х років XVIII століття славівся Флорівський монастир у Києві на чолі з ігуменнею Оленою. Ці жіночі монастирі, їхні іконописні та вишивальні майстерні, мали тісні творчі контакти з іконописною майстернею Києво-Печерської Лаври.

У розділі «Художники-живописці і вишивка XIX століття» автор справедливо віддає перевагу описові й аналізу унікальних виситих творів Олени Прахової — дочки видатного київського мистецтвознавця, археолога і художнього критика професора Андрія Прахова, яка вико-

Зоя ЧЕГУСОВА, заслужений діяч мистецтва України

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ

нала для Володимирського собору в Києві плащаницю за ескізом Віктора Васнецова.

Видово-хронологічний принцип охоплення великого фактажу визначає специфіку розділів «Українська народна вишивка» та «Український рушник». У них відчуємо ґрунтовну обізнаність з матеріалами, завдяки копіївці, виснажливій, але водночас натхненній праці автора в архівах, музейних фондах, в наукових експедиціях під егідою ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАН України. На сторінках цих розділів представлено найкращі зразки народної творчості в оформленні одягу і побуту.

Величезний цікавий матеріал, що його дослідниця опрацювала упродовж довгих років, у згаданих розділах систематизовано за локальними ознаками етнографічних районів, на які розподілено територію України: Середнє Подніпров'я, Полісся, Поділля, Південь, Карпати, Прикарпаття.

Вмінням знайти власний кут зору на мистецькі явища, нестандартністю мислення автора вирізняється найбільший розділ видання «Вишивка XX століття», за такими його цікавими підрозділами, як «Пошуки художників-авангардистів на початку століття», «Парадигма соціалізму і народна вишивка 30-50-х», «Оновлення стилістики і пошук нових шляхів 60-80-х рр.», «Традиції та сучасність».

Період 90-х років Т. Кара-Васильєва визначає як дуже складний і з історичного, і з мистецького погляду.

Однак позитивним чинником є визрівання в суспільстві думки про те, що народне мистецтво формує національну свідомість, сприяє почуттю гордості за свою історію, культуру. Саме так патрістичну місію щодо відродження народного мистецтва і плекання його давніх традицій, пише дослідниця, взяла на себе створена 1997 року Національна спілка майстрів народного мистецтва України.

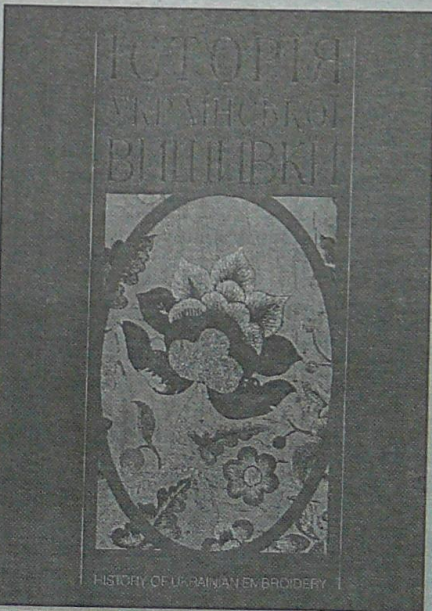
Книгу-альбом завершено досить вичерпним термінологічним словником, де автор пояснює непрості для саєтської людини богословські терміни й поняття, тлумачить сюжети із зображеннями святих, що отримали розвиток у шитві літургійних предметів.

Подвижницька життєдіяльність Тетяни Валеріївни Кара-Васильєвої вражає своєю ґрунтовністю і різноманітністю від аспірантських часів. Вона вивчає українську вишивку, і з усіх українських дослідників її внесок видається найповнішим.

У 1980-2000-х роках вона видає низку блискучих монографій: «Полтавська народна вишивка», «Літургійне шитво України XVII—XVIII століття (іконографія, типологія, стилістика)», «Українська вишивка», «Українська сорочка», «Шедеври церковного шитва України XII—XX століть» та інші, які виявилися важливими кроками до цього всеосяжного видання, що сприймається «алмазним вішнем» багаторічної професійної «солонкої каторги» Тетяни Кара-Васильєвої — її служіння мистецтвознавчій науці. Енциклопедична історія української вишивки Т. Кара-Васильєвої в дивовижному за естетикою виданні, що захоує в себе з першого погляду — а в цьому велика заслуга й автора художнього оформлення, макета і дизайну Андрія Прибєги — цілком справедливо отримала Диплом за перше місце в номінації «Візитівка» в X Всеукраїнському рейтингу «Книга року 2008».

Колегі Тетяни Валеріївни, й передусім ми — наукові співробітники відділу декоративного мистецтва ІМФЕ імені М. Т. Рильського, який вона очолює, певно радіємо успіхові її останньої «книги-чарівниці».

Одне тільки засмуче — хоча попит на літературу про українську вишивку щороку зростає, це фундаментальне видання вже сьогодні може стати бібліографічною рідкістю: на жаль, Національною програмою «Українська книга» передбачено наклад лише в 1000 примірників. Проте, окрім вузького кола фахівців-мистецтвознавців, художників, музейників, ця змістовна книга, яка заповнює істотну прогалину в історії декоративного мистецтва України, може знайти відячних читачів і досить широких колах громадськості, насамперед серед викладачів і студентів середніх і вищих навчальних закладів, культурологів, усіх фахівців гуманітарного профілю.

Кіровоградському обласному Центру народної творчості – 70

Красивий будинок на розі вулиць Гоголя та Луначарського, що є обласним центром, сьогодні можна без перебільшень назвати осередком мистецької аматорської громади всієї Кіровоградщини. Завдяки натхненню його працівників висвітлюється і щедро родить зерно добра і краси – вічні цінності, як материнське благословення, вишитий рушник на покуті, тепла пальяниця на столі...
На Кіровоградщині існує 187 народних та зразкових аматорських колективів, які беруть активну участь в обласних мистецьких заходах, зокрема, конкурсах, святах, фестивалях, святкових концертах. Є у нас певні здобутки й на всеукраїнських та міжнародних конкурсах.

Колектив Кіровоградського обласного Центру народної творчості на чолі з головою — Валентиною ПРАЩУР

Валентина ПРАЩУР відкриває фестиваль «Калиновий спів»

Задля збереження та подальшого розвитку аматорського мистецтва в області традиційно проводяться фестивалі-конкурси вокально-хорового мистецтва «Калиновий спів», обласні свята духовного співу «Молюсь за тебе, Україно», фольклору «Невичерпні джерела», хореографічного мистецтва «Весняні ритми», виставки образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва.

Пісенний фестиваль «Калиновий спів» був започаткований 1992 року в першу річницю незалежності України. А ідею його заснування народила та втілила у життя директор обласного Центру народної творчості, заслужений працівник культури України Валентина Пращур. Вона детально розробила символіку конкурсу, яка обертається навколо традиційної в нашій культурі калини, а також доропил українському серцю оберегів — рушника та короваю. Має конкурс і самобутні традиції, що створюють його власне, неповторне обличчя, одна з них — зворушливий обряд завітання калини, яким відкривається свято.

За 17 років свого існування фестиваль «Калиновий спів» став одним із наймасовіших, найпопулярніших культурно-мистецьких заходів. Щороку він залучає до пісенного мистецтва близько двох тисяч аматорів не лише з Кіровоградщини, а й інших регіонів України. У 2004 році на столичній сцені Міжнародного Центру культури і мистецтв профспілок України в рамках творчого звіту майстрів мистецтв та художніх колективів області «Мистецтво золотого поля» з тріумфом прийшов концерт переможців «Калинового співу». З 2008 року фестиваль має статус Всеукраїнського.

З ініціативи Валентини Пращур були започатковані свята духовного співу «Молюсь за тебе, Україно», обласне творче об'єднання майстрів декоративно-ужиткового мистецтва та самодільних художників області «Дивосвіт», видання культурно-інформаційного вісника «Обереги».

У святі духовного співу «Молюсь за тебе, Україно» беруть участь церковні та світські вокально-хорові колективи міст, районів, сіл області, а також хори духовного співу з інших регіонів України. Свято відбувається один раз на два роки. Під час його проведення організуються благодійні концерти, виставки декоративно-ужиткового мистецтва «Торжество

благодаті, сумління, таланту» на духовну тематику. До участі в них запрошують кращих майстрів не лише області, а й України.

Задля збереження, відродження та пропаганди народних традицій, звичаїв, обрядів, української народної пісні в області з 1984 року проходять свята фольклору «Невичерпні джерела», в яких щороку беруть участь близько 200 виконавців.

Для популяризації творчості кращих фольклористів-дослідників, окремих народних виконавців обласний Центр народної твор-

чавчаї, традиції, обряди всіх народів, які проживають нині на території Кіровоградщини.

Для подальшого розвитку традиційного народного мистецтва, підтримки та популяризації творчості самодільних майстрів, яких в області на сьогодні налічується понад 1300 осіб, при обласному Центрі народної творчості сформовано обласне об'єднання майстрів декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Дивосвіт». Члени об'єднання у співдружності з працівниками обласного краєзнавчого музею щорічно ор-

ганізують виставки в рамках проведення фестивалю «Калиновий спів», свят «Молюсь за тебе, Україно» та «Невичерпні джерела». За короткий час творчими об'єднаннями було проведено 5 виставок декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва, зокрема: «Осіньне розмаїття», персональна виставка «Минуле та сучасне Кіровоградщини» художниці Наталії Завалі з міста Кіровограда, виставки робіт майстрів Кіровоградської обласної громадської організації «Єлисаветградський узвіз» та майстрів різьби по дереву і керамічній мініатюрі з районів області, народних умільців Бобринецького осередку обласного творчого об'єднання «Дивосвіт» — «Мистецтво Бобринецького краю».

У червні 2006 року колектив обласного Центру народної творчості та його директора відзначено Почесною грамотою облдержадміністрації і обласної ради за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, збереження та популяризацію української культури, духовності, аматорського мистецтва у регіоні та за особистий значний внесок в організацію і проведення XV фестивалю-конкурсу вокально-хорового мистецтва «Калиновий спів».

У святкові дні хочеться загадати добрим словом тих, хто віддав багато сил, знань, енергії і досвіду для розвитку обласного методичного центру.
У різні роки ОБНТ очолювали А. Котляревський (перший директор), В. С. Сметана, І. Г. Пуришко, І. П. Топчій. Понад 13 років віддав улюбленій справі досвідчений і амальний організатор М. Е. Кубрянський. 23 роки присвятив розвитку аматорського мистецтва області, пропаганді його досягнень, узагальненню та поширенню передового досвіду роботи В. А. Селін.

З 2003 року обласним Центром народної творчості успішно керує кавалер ордена княгині Ольги III ступеня та ордена Української Православної Церкви «Святої Великомучениці Варвари», заслужений працівник культури України Валентина Пращур.
Здобутки в розвитку аматорського мистецтва, культурно-дозвілєвої діяльності — то результат повсякденної копіткої праці всього колективу установи. Значний внесок у розвиток театрального мистецтва, жанру агітаційно-художніх бригад, культурно-масової роботи зробили творчі працівники Г. Войченко, Г. Коваленко, Н. Кравченко, Б. Дученко, Л. Смоляк, Л. Лубяченко, Є. Боричевський, Л. Подлесна, І. Жосан.

Тож і надалі робота обласного Центру народної творчості буде спрямована на примноження й передачу у спадок нащадкам всього найкращого, що несе у собі український народ, зберігає споконвіків, як найкоштовніший скарб.

Василь СЕЛІН,
завідувач сектору фольклору
Кіровоградського обласного
Центру народної творчості

ДУХОВНОСТІ ДЖЕРЕЛА НЕВИЧЕРПНІ

чості спільно з обласною телерадіокомпанією вже шостий рік поспіль проводять радіопередачі «Вечірні розмови», готують телепередачі «Відлуння» і «Таланти степового краю».

У 2001 та 2004 роках ОЦНТ спільно з фольклористами-дослідниками Олександром та Наталією Терещенками провели фольклорні експедиції до Гайворонського, Олександрійського, Ульянівського, Добровеличківського та Новоукраїнського районів. Результатом цієї роботи стали два компакт-диски — «Пісні східного Поділля» та «Музичний фольклор Кіровоградської області». У 2008 році підготовлено й видано компакт-диск «Липняцьке весілля».

Навесні в області проводяться конкурси хореографічного мистецтва «Весняні ритми». У ньому беруть участь народні, зразкові аматорські танцювальні колективи, окремі виконавці народно-сценічного, класичного, балетного та сучасного естрадного танцю клубних закладів Кіровоградщини. Обласний Центр народної творчості тісно співпрацює з провідними діячами хореографічного мистецтва: народними артистами України Анатолієм Коротковим, Віктором Похиленком, Анатолієм Кривохижею, заслуженим працівником культури України Василем Босим — проводять конкурси, семінари-практикуми, творчі лабораторії.

За проектом начальника управління культури і туризму облдержадміністрації, заслуженого працівника культури України Наталії Овчаренко в області з 2002 року відбуваються фестивалі національних культур «Степова веселка», покликані популяризувати народні

ганізують виставки в рамках проведення фестивалю «Калиновий спів», свят «Молюсь за тебе, Україно» та «Невичерпні джерела». За короткий час творчими об'єднаннями було проведено 5 виставок декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва, зокрема: «Осіньне розмаїття», персональна виставка «Минуле та сучасне Кіровоградщини» художниці Наталії Завалі з міста Кіровограда, виставки робіт майстрів Кіровоградської обласної громадської організації «Єлисаветградський узвіз» та майстрів різьби по дереву і керамічній мініатюрі з районів області, народних умільців Бобринецького осередку обласного творчого об'єднання «Дивосвіт» — «Мистецтво Бобринецького краю».

З травня 2008 року виходить у світ культурно-інформаційний вісник «Обереги», який знайомить читачів із досвідом і творчими пошуками працівників культури, з кращими аматорськими колективами області.

Одночасно з організаційно-творчою Центр творчості займається і методичною роботою. Працюючи у тісному контакті з видавничим відділом, методисти щорічно готують різноманітні матеріали: буклети з досвіду роботи, творчі портрети аматорських колективів, сценарії проведення свят, репертуарні збірники, які надсилаються безпосередньо у клубні заклади області.

У центрі уваги ОЦНТ також питання підвищення кваліфікації клубних працівників, керівників аматорських колективів: проводяться семінари, творчі лабораторії, май-

НЕПІДВЛADНІ
ЛІТАМ

ЛИШЕ РАДІСТЬ ДАРУВАТИ ЛЮДЯМ

Пістопіття — термін чималий, та ще коли йдеться про людську долю. Рівно стільки літ минуло відтоді, як зі стін Гадяцького культурно-освітнього технікуму випетіли у світ на молодих і духних крилах випускники 1959 року. З мрією дарувати людям пісню й танець, з бажанням ділитися з усіма щедрістю своїх талантів, невтомною енергією й молодечим запалом залишали рідний навчальний заклад... Щоб повернутися сюди через пістопіття.

Радо вітати у Гадяцькому училищі культури випускників клубного відділу 1959 року: Труша Івана Яковича, Ільєнка Миколу Григоровича, Артеменко Лідію Олександрівну, Мусатову Катерину Степанівну. У кожного з них по-різному складалася доля, та впадає в очі насамперед те, що бадьорості, енергії і любові до життя нікому з них не бракує! Іван Якович упродовж багатьох літ — на виладацькій посаді у Полтавському нафтовому геологорозвідувальному технікумі. Любові до пісні він не втратив — голос його звучить потужно і красиво, даруючи слухачам неповторні враження. Микола Григорович — багато літ працював в органах прокуратури, має активну життєву і громадянську позицію. Їхні однокласники Лідія Олександрівна та Катерина Степанівна, що прийшли з Лозової Харківської області, — по-молодечому стрункі й артистичні.

Спілкування з гостями для колективу Гадяцького училища культури було приємним і цікавим. Їхні спогади про виладацькі та ровесницькі — такі теплі й душевні, що не виникає сумнівів: для цих людей студентські літа у Гадячі — справді неповторні й незабутні. Багато чого є повчати у них нинішній молоді, яка легко розчаровується, часто не має цілеспрямованості чи життєвих пріоритетів. Випускники 1959-го, що прийшли у місто своєї юності у 2009-му, слов'янні сил і наснаги, випромінюють життєву енергію і бадьорість. Тож, дивлячись на них, розумієш: справді, якщо творчість живе у душі людини, то вона ніколи не буде піддавана літам!

Валентина КРИВОРУЧКО,
викладач Гадяцького училища культури

ГЛАДИАТОРСЬКЕ РИСТАЛИЩЕ

МАЙЖЕ ЗА ШЕНСПІРОМ

Не знаю як ви, а я влевнений, що всі справжні драми трапляються не увечері, а вранці. Вечір, на мого глибокого переконання, налаштує на філософське сприйняття життя, думки про спокій. Він, врешті, навіває сонливість, а вона, як відомо, до драм не слухає.

Ранок же, навпаки, вирує енергією. Якщо мені коли-небудь умихнеться написати драму, то третій кульмінаційний акт її відбуватиметься між сьомою і півною восьму ранку. Це якраз той час, коли досить одного необережного слова, щоб мирна оселя перетворилася на гладиаторське ристалище.

Я влевнений, що Отелло, наприклад, задушив Дездемону не увечері, як це стверджує Шекспір, а вранці. Увечері, коли він розп'янутий зайшов до спальні дружини, супроти своєї волі замилювався Дездемоною. Так, вона справді була прекрасна. Її світле волосся розсипалося на подушці. Кризь вікно ніжно спало чарівне місячне сяйво... Він глибоко зігнув і навшильки вийшов з кімнати.

Та спав тієї ночі неспокойно, весь час востузився. Зрештою, підвівся з ліжка геть роздратованим... — Знову заплізнююся, — про бурчав, — вдруге за тиждень... Ще вижнуть...

— Генерале, боїшся, що звільнять, — кинула Дездемона, шукаючи панчохи, що кудись запропастилася.

— Генерали теж вчасно знімають табель, — відповів Отелло, і в його голосі почулася іронія, — якщо, звісно, їм не доводиться чекати, доки подадуть сніданок...

Дездемона глянула на годинника.

— Сніданок! — вигукнула вона. — Погляньте на нього, він чекає, щоб йому подали сніданок! Ти знаєш, як я кручуся шордня: і на роботі, і по магазинах з торбами та різними пакетами... Сніданок! — вона саркастично засміялася...

— Дездемоно! — ледь стримуючись, проширів Отелло, — я не збираюся обговорювати з тобою, хто більше працює, але чи можу я, врешті-решт, запитати, де мої чисті шкарпетки?

— Я відпала їх, щоб заштопати...

— І що ж, ти чекаєш, поки вони самі заштопаються?

— Отелло, мені набридло твої недоречні жарти і кліни. Краще прибережи їх для своїх солдатів. Чи для них вони грубуваті?

— Дездемоно! — ледве стримувався генерал. — Не доводи! — Ой, які ми зервовані! — в'дливо учинила дружина.

— Чи ж молилася ти на ніч, Дездемоно?

— Вранці? Та ти, бачу, з глузду з'їхав...

— Так писав Шекспір, але, чесно кажучи, мені наплювати — молилася ти чи стала атеїсткою! І він її задушив. Узагалі-то нерувався він через того хлопця Кассіо, котрому Дездемона віддала хустинку. Тож якби він того ранку не спізнавався на службу, можливо, ніколи б не стиснув пальців на тонкій і ніжній шийці...

Борис СТАТИВКА

Петро РЕБРО З ПРИВЕТОМ!..

(Лист земляка)

Случайно прочитав я твій стишок. Де захищав ти язик хохляцький. Ех, лучче б ти телечний язичок. На празник нам підбросив

по-земляцьки! Мене давно сервірує цей крик /Аж грижа причепилась і здорова/. Поїми: людям до фені твій язик, Чи, ізвіняюся, українська мова! Не думай, що шахт'ор і продавець Оп'ять за парти сядуть, як дурепи. Для нас воігда високий образець Ум, честь і совість виборців —

нардепи! Я б слухав їх до третій п'ятух. На деяких молюся, як на ікони. Вони по-руськи знають сотню слів, Та це їм не міша творити закони. Я, слава Богу, жисть уся прожив — І мова не понадобилася, ваша. Тож дурнем був, що не ослобонив Мене од неї дорогої папаша. А я ослобонив дітей своїх. Скавав, що головний їх язик —

це руський. Заботився я про здоров'я їх — Ну на фіга їм лишні нагрукки? Коли ідуть кінухи — благодать, Коли кругом такі телепрограми, Вони должні макітру забивать Усякими Швеченками-Франками! Конешно, це ворожі голоси: «Відродження!», «Ганьба!», «Перебудова!»

Коли, к приміру, шезла ковбаса? Як тільки зазвучала ваша мова! По мне, я б запретив ті язики І ті слова, що видумали предки: Зачем «панчохи», якщо

єсть чулки?

Якщо носки єсть, то зачем «шкарпетки»? Воппе, як вогспитав нас комсомол, З бандерців пішли українці. То ж чхат мені на те, що я хохол. Ми інтра... інтернаціоналісти! Свою не бачим мову ми в упор: Наравиться нам чтокати і какати. Ти ж, видно, не навчився до сіх пор Как след по-человеческы

балакати. А, кажеться, сознательний мужик, І вроспий, і імеються потомки, А не поймаєш, що руський єсть язик Красивий ісключительно і громкий! Твоя ж кулутська мова для заїк, Бо даже я не всьо в ній розумюю. Короче говоря, Петро, іди к...

Жаль, по-халццьки я запнуть не вмюю.

Кончайте /привизаю всіх писак/ Оплакувать свою

«Україну-неньку!» Ти все усьок? З привітом твій

земляк Пантілімон Стецькович Баранков.

ПИТАННЯ РЕБРОМ

Якщо Пегас крилатий,
Нащо йому копита?

Де взяти книгу скарг
На нещасливу долю?

Як записати на плівку
Те, що диктує совість?

Чи езопівський язик
До Києва доведе?

Приймаючи духовну їжу,
Зважає на калорійність?

Щоб пошитися у дурні,
Треба бути розумним?

Щоб по воді писати вилами,
Чи треба знати алфавіт?

Хто досяг зеніту слави,
Відчував космічний холод?

Може репнуть голова
Від думок банальних?

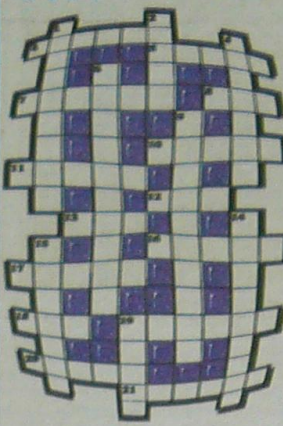
Чи тепліше псу від того,
Що холод собачий?

Правда, що Червону книгу
Пишуть браконьєри?

Що краще - шапка Мономаха
Чи папаша із ондатри?

Слав Петро Підгородецький

«ГОЛЧАСТЕ ЛИСТЯ»

Горизонтально:

3. Футбольна команда донецьких. 5. Найвищі гори в Європі. 7. Спілка небесних світл. 8. Не... Гриця паляниця! 10. Ремінь бурлаки на Волзі. 11. Голчасте листя. 12. Синій морський велетен. 13. Хто рано встає, тому... дає. 16. Другий Президент України. 17. Промінь, що замінює скальпель. 18. Аж... з нього тече. 19. Місто, зруйноване трубами звуками. 20. Електричний свердлик. 21. Свіжа зістка.

Вертикально:

1. Місто з «Азовсталлю». 2. «А завзята й щира... свого ще докаже». 4. Кابلук, на якому жінка завжди на висоті. 6. Наш «страж порядку». 9. «Пентагон» по-нашому. 14. Порчки. 15. Неймовірно багата фобрами дощечка. 19. Місто на Смоленщині, яке півтора місяця безуспішно штурмував легендарний маршал Жуков.

Пісенні скарби України

Ой чорна я си, чорна

Ой чорна я си, чорна,
Чорнява, як циганка,
Чом си полюбила,
Чом си полюбила
Чорнявою Іванка?

Дівчі

Іванко та й Іванко,
Сорочка вишиванка,
Високий та стрункий,
Високий та стрункий,
Ще й на бороді яка.

Дівчі

Марусе ти, Марусе,
Люблю я твою вроду,
Люблю дивитися,
Люблю дивитися,
Як ти ідеш по воду.

Дівчі

Як ти ідеш по воду,
Вертаєшся з водою,
Люблю дивитися,
Люблю дивитися,
Марусе, за тобою.

Дівчі

У полі два дубочки,
Обоє зелененькі,
Ми ж такі паровані,
Ми ж такі паровані —
Обоє чорнявенькі.

Дівчі

Задум підтримано

За роки незалежності в Україні спорудили найрізноманітніші пам'ятники – від літературних героїв до видатних українців. Але забули про заробітчанина. Саме через економічну кризу дев'яностих років минулого століття мільйони наших співвітчизників подалися у світі в пошуках заробітку. На жаль, ця хвиля не спадає й донині. Як трагедію трактують заробітчанина ті, хто працює чи працював за кордоном, та їхні родичі. Тому вирішили на власні пожертви збудувати собі скульптурну композицію. І не де-небудь, а в християнській святині – у Марійському духовному центрі в селі Зарваниця, що в Тернопільському районі на Тернопільщині. Задум уже підтримали у Тернопільсько-Зборівській єпархії Української греко-католицької церкви.

Висловлюємо глибоке співчуття народному депутату України Ганні Герман з приводу непоправної втрати – загибелі сина Романа.

Мужайтесь, Ганно Миколаівно. Ми з Вами.

Борис Олійник,
Президіят Українського фонду культури,
Редакція газети «Культура і життя»

ШАНОВНІ ПЕРЕДЛІТНИКИ, ПОСПІШАЙТЕ!

Нагадаємо, що передплата на газету «Культура і життя» на 2009 рік триває. На серпень і до кінця року передплату можна оформити в селах і районних центрах до 5 липня, а в обласних і Києві – до 10 липня.

Поспішайте до найближчого поштового відділення і передплатити «Культуру і життя» на серпень чи до кінця року. Цим ви забезпечите собі можливість постійно бути у вірті культурного буття країни!

Передплата ціна на газету листопада незмінною: на місяць – 3 грн. 29 коп., на 5 місяців – 16 грн. 45 коп. Передплатний індекс газети – 60696.

Будьте з нами!

Редакція

«КУЛЬТУРА І ЖИТТЯ»

Українська щотижнева газета, видається з 7 жовтня 1923 року
Засновники:
Міністерство культури і туризму України,
Центральний комітет профспілки працівників культури України
Трудовий колектив редакції
Свідчення про державну реєстрацію серія КВ № 1026 від 26.10.1994 року

Головний редактор

Володимир БУРБАН

Тел.: (044) 285-15-42

Заступник головного редактора

Іван КОВБА

Відповідальний секретар

Борис СТАТИВКА

Відділ музичного мистецтва і

художньої самодіяльності

Василь ЗАЄЦЬ

Відділ театру, кіно і телебачення

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

Відділ образотворчого мистецтва і народних промислів

Марія ЛИТВИН

Відділ туризму, міжнародних зв'язків та інформації

Микола СЕРПІЧУК

Власні кореспонденти:

м. Одеса — Станіслав ЗМІЄВСЬКИЙ

м. Харків — Володимир СУБОТА

Літературний редактор

Валентина ОТРОЩЕНКО

Коректори: Віра ВІТRENKO,

Лідія ЛАЗЕБНА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Володимир БУРБАН, Віра ВІТRENKO,

Василь ЗАЄЦЬ, Іван КОВБА,

Марія ЛИТВИН,

Микола СЕРПІЧУК,

Борис СТАТИВКА, Людмила ЧЕЧЕЛЬ

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Анатолій АВДІЄВСЬКИЙ — Герой України, генеральний директор — художній керівник Національного заслуженого академічного українського народного хору ім. Г. Верьовки; Володимир БУРБАН — головний редактор газети «Культура і життя»; Мирослав ВАНТУХ — Герой України, генеральний директор — художній керівник Національного заслуженого ансамблю танцю ім. П. Верьовки; Віталій САТАРЕНКО — директор газетно-журнального видавництва Міністерства культури і туризму України; Людмила ПЕРЕЛІГІНА — голова ЦК профспілки працівників культури України; Арсен ПАЛАМАР — письменник-публіцист (м. Тернопіль); Дмитро СТЕПОВИК — доктор богословських, філософських наук і мистецтвознавства, професор; Володимир ФЕДОРЧЕНКО — ректор Київського університету туризму, економіки, права, професор.

Видавець:

ДП «Газетно-журнальне видавництво» Міністерства культури і туризму України
Бюро редакції:
Код ЄДРПОУ 16482679
р/р 2600670000098 МФО 322012
Київська міська філія АКБ
«Укробанк» м. Києва
СВ № 100110361 Інн 164826726079
Адреса: 03040, м. Київ,
вул. Васильківська, 1, тел. 201-65-23

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки,
34, офіси 51,52, під'їзд № 2, п'ятий поверх.
Тел.: (044) 285-53-81, тел./факс:
(044) 285-52-97

E-mail: okult@ukr.net

Віддруковано у ТОВ «Поліграфцентр»

м. Київ, вул. Фрунзе, 86

Дизайн і верстка
Юлій КОВТУНЕНКО

За достовірність інформації

відповідальність несуть автори

і рекламодавці.

Думи авторів публікації можуть

не збігатися з позицією редакції.

Редакція зберігає за собою право

редагувати, скорочувати надіслані

матеріали та змінювати їм назви.

Листування з читачами —

тільки на сторінках газети.

При використанні матеріалів посилаєння

на «Культуру і життя» обов'язкове.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 60696

Тираж 3013. Зам 290

Чергова номера
Людмила ЧЕЧЕЛЬ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16